

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria

Prețul inserțiunilor: un șir petii 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisorile nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Congresul creștin ecumenic dela Stockholm

X

— Miercuri, 26 August 1925. —

Rugăciunea de dimineață o indeplinește profesorul Dr. Vernon Bartlett, Oxford. Sesiunea prezidențială il ocupă Dr. Wood, Episcop de Winchester. Precis la ora 10 deschide ședința, anunțând începerea discuției despre tema: Acțiunea Asociației pentru înfrățirea neamurilor prin biserică, la cuvântul Sir Willoughby Dickinson, Anglia, secretarul general al Societății. De 7 ani, de când e această societate, a purtat o cruciadă demnă în scopul calmării neamurilor, cari au transplatat frontul de luptă al războiului în centrul vieții politice, sociale, economice și au făcut din patriotism și național mijloc de agitație păgână.

«Dacă prin vorbe s'ar putea împiedeca războiul din lume, ne-am putea duce liniștiți și odihniți acasă și să așteptăm să apară vedenia lui Isaia despre pace. Pacea însă nu e plantă cu rădăcinile în aer. Rădăcinile ei sânt în sufletele neamurilor. De aceea s'a înființat Alianța mondială pentru cultivarea simțimentelor prietenești între neamuri. Sânt 28 țări, cari au intrat în această tovarășie.

În Londra e un birou central cu legături pretutindenea, unde pacea găsește oameni sinceri și devotați ei. Puterea Asociației n'o simt politicianii, ce e drept, dar

solia păcii are un ecou puternic în toate neamurile.

Profesorul Richter dela Berlin regretă că America și Germania nu sânt membre în Liga Națiunilor și comentează absența acestora.

Dr. Harold Lynn Hough-Detroit vorbește despre excesele organizației Ku Klux Klan din America și de organizațiile similare din alte țări. Liga Națiunilor spre a deveni realitate să cere să-i premergă și o ligă a unei mentalități generale în spirit creștin.

«Dacă biserica e să mântuească în'ma oamenilor, ea trebuie să pue la inimă soarta omenirii».

Erwein, prezidentul bisericii luterane din Alsacia vorbește de ura dintre Germani și Francezi, care constituie o primejdie pentru lumea întreagă. Profesorul Zilka de la Facultatea hosită din Praga constată că bisericele azi sânt lipsite de curaj și îndemnă să iasă din orice rezervă spre a mântui lumea de sbuciumul sufletesc de azi. La discuție au mai luat cuvânt Dr. Tileman, Germania, Dr. Tasker, — Anglia, Stahlin — Nürnberg, Episcopul Paisie Raycoff — Sofia pentru alcătuirea unui front în calea bolșevismului.

După prânz tema: Datoria față de neam și de Țară. Referent, Episcopul I. Gummerus al Filandei. Superintendentul Blau — Germania a vestejit pe acei oameni, cari crezând că iubesc țara și neamul, nu mai sânt datori să iubească și pe Dumnezeu.

La sfârșitul ședinței, prezidentul rezumază discuțiile din cele două zile, făcând un profund apel în favoarea păcii. Situația în Germania — a spus prezidentul — e grea. Consecințele războiului sânt apăsătoare. În orice parte a pământului, păcatul n'a avut decât urmări nefaste. Dar sânt fatalități ce nu se pot evita. A lăudat gestul unui student german, care la o sărbătoare națională în Cambridge a depus o cunună de flori la un monument de război.

Seara, la 9 ore concert religios. O adresă din partea prințului Carol, fratele Regelui.

Elsa Brändström de la misiunea suedeză a vorbit despre valoarea carității creștine, în legătură cu serviciile Crucii roșii din Suedia în timpul războiului.

O profundă meditație despre puterea iubirii creștine a spus scriitoarea cu reputație mondială: Dr. Selma Lagerlöf, din care reproducem începutul:

Fie-mi permis să reamintesc înaintea Congresului ecumenic o întâmplare petrecută în zilele tinereții mele.

Pe o noapte înfrigorată era o ceață adâncă. Două vapoare: unul venind de către Newyork și altul de la Havre s'au ciocnit.

Vapourul american primise niște spărături fatale. Celălalt, teafăr a dispărut în întunec, lăsând vapourul avariât în grija valurilor turbate.

Printre naufragiați se găsea o tinăra nevastă americană din Chicago, bogată.

FOIȘOARA

Contribuțiuni la istoria românilor ardeleni în secolul XVII

(Urmare)

De altcum instrucția marțială s'a făcut, în cele esențiale, ce e drept, în toată regula, dar totuși nu poate să se treacă cu vederea faptul, că de ce inculpații au fost supuși interogatoriului, Bucur Iuon Niță și David Grecu abia în 17 și 18 Octombrie, iar Martin Grecu numai în 20 Octombrie, când arestarea lor s'a făcut, conform raportului de sub litera L, în 19 Iunie, fiind atunci escortați la regiment?

Mai departe, e de dificultat, din punct de vedere formal, că la instrucția marțială, fără vreo cauză care ar putea fi constatată din acte, nu au participat asessori în numărul prevăzut de regulament, ci numai 8 persoane, inclusive prezidentul și auditorul, și apoi, că anexele dela actele de instrucție, alăturate sub literile A) până inclusive R) și cari se compun în cea mai mare

parte din rapoartele comandanților de stațiune și de companie, din ascultători de martori, din ceva atestate și scrisori, — nu sânt atinse, în ordinea lor, nici în procesul-verbal despre interogatoriu, nici în votul informativ, și nu e notat nici motivul procurării uneia sau alteia dintre anexe, și astfel lipsește și conspectul despre întreaga procedură, urmată atât înainte, cât și sub decursul investigațiunii.

Și în fine, martorii, cari au făcut dovada față de inculpați, au fost ascultați sub jurământ, ce e drept, dar nu în fața judecătoriei marțiale, ci în fața unei comisii speciale, la locul lor de staționare, și nu în mod articular (articulatim), cum prevede stricta procedură judecătorească, și astfel pentru întărirea fashiunilor lor nici nu au putut fi confrontați personal cu inculpații, ceea ce e de dificultat, atât judecătoriei marțiale, cât în special autorității. Dar de astădată rămân așa cum s'a întâmplat, pentru că prin trăgănarea mai lungă a procesului și prin ținerea și mai de parte în arest a inculpaților, se nu se provoacă nemulțumiri în popor. Dela regiment însă să se ceară raport despre motivele

trăgănării investigațiunii și despre compunerea judecătoriei marțiale în contrarietate cu regulamentul.

Ce privește pedepsa croită asupra celor trei inculpați, sânt a se ținea în vedere două lucruri:

1. Obiectul cel adevărat al religiei și părăsirea unitii pentru a trece la neunire (Disunion); și

2. seducerea și făptuirile ilegale, îndreptate spre aceasta, cari duc deadeptul la rebeliune, cari deci sânt crime militare.

Ce privește obiectul prim, aici se iveau cazul instruirii în curs de șase săptămâni, — prevăzută în cele mai nouă legi prealalte și indicată și în părerea comandamentului general, — căreia au se fie supuși, în mod reglementar, nu numai degradatul popă Martin Grecu și fratele său David Grecu (cari erau uniți) ci și Bucur Iuon Niță (neunitt), dacă cumva acest din urmă nu e născut și crescut schismatic, — ceea ce din acte nu se vede, — ci e unul dintre acela, cari acum de curând s'au declarat, în satul Lisa pentru neunire și cu care la tot cazul nu s'a făcut încercarea instruirii reglementare.

frumoasă, căsătorită cu un bărbat distins. Era mama f-ricită a celor patru fete care călătoria împreună să-și vadă părinții din Paris și să le arete cele patru doare ale sale. După ciocnirea vapoarelor s'a instalat pe vaporul avariât o panică de nedescris. S'au lansat bărcile de salvare, în care au încăput cei mai îndrăzneți. Mama cu fetițele au căzut în valuri. Turbata mare le învalua în giulgiul morții grozave.

În aceste clipe, femeia nu se mai gândia nici la bărbatul său, nici la copile nici la părinți. Toate gândurile se îndreptau către Dumnezeu.

La bărcile de salvare mulți naufragiați își perdură mințile. Cei puternici cu o brutalitate de sălbatici împingeau pe cei slabi și nevoiași, care cădeau în mare. În jurul vaporului s'a înființat un iad de groază. Cei de pe bărci amenințau cu cuțitele pe cei ce se apropiu din valuri, le tăiau degetele și mâinile celor ce se cățeau și-i loviau în cap, în față.

Iar sufletul femeii americane se pregătea să-și ia sborul, desfăcut din cătușele corpului și să se înalte către patria senină a sufletelor.

Ce ușor e să mori se gândia, să scapi de urletul din această lume.

E ușor să mori, dar e greu să trăiești!

Într'acea o barcă de salvare o smulse și pe ea din valuri. Într'un târziu se deșteaptă la mângăierile copilelor sale, salvate și ele! Dragostea către deapropoale isvorăta din dragostea de Dumnezeu soate în calea naufragiaților o barcă de mântuire. Stângându-se dragostea, viețea se întunecă și moare. Acest congres cheamă dragostea sfântă să se întoarcă în această omenire naufragiată. *Tr. Scorobef.*

Ziua nașterii M. Sale Reginei. Din prilejul zilei natale a Majestății Sale Reginei noastre Maria, s'a ținut Joi în 29 Octomvrie a. c. la ora 10^{1/2}, serviciul divin în catedrala noastră în prezența I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru NICOLAE, a reprezentanților tuturor autorităților civile și militare a numeroși public din localitate. Au slujit Sf. Lor pateri Iosif Serafim, Emilian Cloran, Ioan Dancilă și diaconul Dr. Nicolae Tăchilă.

Ce privește al doilea obiect, după ce față de seducători și afățatori, acțiunea fiscală de mai nainte și celelalte asprimi legale nu au fost abrogate prin lege mai nouă ordonanțe prealabile: trebuie să fie aplicate față de inculpați pe deplin intențiunile acțiunii fiscale, și aceia, pentru purtarea lor afățătoare și tulburătoare de liniște publică, pentru crimele lor militare, — au să fie pedepsiți conform legii.

Principiul general fiind acela, că pedeapsa trebuie să stea în raport cu gravitatea crimei, cu senzația și scandalul, mai mic sau mai mare, provocat de ea în public, deci și cu necesitatea creării uni exemplu: consiliul belic alic nu poate accepta părerea comandamentului general, alăturată la actele judecătoriei marțiale, conform căreia toți cei trei inculpați ar fi să fie pedepsiți cu pedeapsă egală corporală.

E în afară de orice discuție, că David Grecu, — abstragând dala obiectul religiei, — prin crimele sale militare în contra serviciului, în contra supunerii militare, în contra subordonării, cu caracter aproape de rebeliune, e cel mai greu împovărat, și astfel sentința sa, croită conform articolelor din legea marțială, de a alunga de șase ori pe stradă, printre 300 de oameni, se confirmă și poate să fie executată.

Îngrijorarea comandamentului general, că o pedepsire publică va provoca senzație printre

La finea serviciului divin p. d. Ioan Dancilă în frumoase cuvinte a scos în relief distinsese colitități ale M. Sale slăvitelor noastre Regine. O companie de onoare cu muzica militară a fost postată în fața catedralei.

Congresul Asociației clerului Andrei Șaguna

Nr. 24—1925.

Convocare

În înțelesul §-ului 10 din statutele Asociației «Andrei Șaguna» a clerului mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș — având arhierescă binecuvântare — convocăm al VI-lea congres ordinar al preoților, pentru comemorarea sinodului ecumenic dela Niceea, pe zilele de 17 și 18 Noemvrie a. c., la Sibiu, cu următorul

PROGRAM:

Ziua I. A. m.: 1. Slujba sf. liturghii în catedrala mitropolitană, cu predică și chemarea Duhului sfânt.

2. Deschiderea congresului prin prezidentul Asociației.

P. m.: 1. Sinodul ecumenic dela Niceea în lumina istoriei (conferență).

2. Importanța actuală a sinodului ecumenic dela Niceea (conferență).

Seara: Festival religios (conferență, coruri).

Ziua II. A. m.: 1. Raportul comitetului central.

2. Raportul cassierului.

3. Propuneri (Vor fi anunțate Biroului central cel puțin cu 3 zile înainte de congres).

Delegații despărțimintelor, aleși în sensul §. 6 pct. I din Regulament, precum și toți cei cari doresc să participe la congres, se vor anunța la Biroul central al Asociației. Tot Biroului central i se vor trimite și conferențele ce se vor citi la congres.

Membrii comitetului central sânt convocați la ședință pe ziua de 16 Noemvrie a. c. ora 4 p. m. În aceeași zi la ora 6 p. m. va avea loc constituirea membrilor Asociației clerului.

Sibiu, la 20 Octomvrie 1925.

Dr. Gh. Ciuhandu, **Prof. N. Colan,**
prezident. secretar.

NB. Ziarele noastre sânt rugate să publice această convocare cel puțin sub forma unei știri sumare.

Legea și statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe-române

(Sfârșit)

Deosebirile și inovațiunile, pe care le prezintă noul Statut, față de Statutul organic zis Șagunian sânt următoarele:

I. La Parohie

1. Pentru înființarea unei parohii noi se cere la orașe un număr de cel puțin 400 familii, ear la sate 200 familii. Regulamentul nostru parohial din 1909 cerea cel puțin 300 credincioși.

2. Conducătorul oficiului parohial este parohul, ear unde sânt mai mulți parohi, episcopul numește pe conducătorul oficiului parohial. Regulamentul parohial spunea: «Unde sânt mai mulți parohi, oficiul parohial îl conduce parohul cel mai vechiu în serviciu și, când n'ar mai fi apt a conduce, Consistoriul dezignează pe unul dintre ceilalți parohi».

3. Organele parohiei sânt: parohul, adunarea parohială, consiliul parohial și episcopii parohiali. Consiliul parohial ține locul comitetului parohial. Statutul cel nou pe lângă acestea mai crează un nou organ parohial sub numirea de comitet parohial, în care pot fi alese și femei. Atribuțiunile acestui organ parohial nou sânt cu privire la înzestrarea și înfrumusețarea bisericii, curții bisericii și cimiterelor, formarea și susținerea corurilor bisericești, îngrijirea, îmbrăcarea și providerea cu cărți și alte mijloace de învățământ a școlărilor săraci, ocrotirea orfanilor și văduvelor, cercetarea și ajutoarea bolnavilor.

4. Adunarea parohială ține pe an două ședințe ordinare, în primul trimestru al anului și în luna Decemvrie pentru întocmirea bugetului anului viitor. Art. 12 din Statutul organic vechi prevedea o singură adunare ordinară, în luna Ianuarie.

Orcă ședință de adunare parohială trebuie anunțată și protopopului. Pentru aducerea de hotărâri valide se cere prezența a cel puțin a 2/3 parte a membrilor înscrși în listele parohienilor. Dacă nu sânt atâția, adunarea se convoacă din nou, și ea se va ține cu orice număr de membri, nu însă mai mic decât numărul membrilor consiliului parohial. Contestațiile în contra hotărârilor adunării parohiale trebuie anunțate chiar în ședință și înaintate în termen la Consiliul eparhial. După Statutul vechi se înaintau scaunului protopopesc.

Parohul este din oficiu președinte atât în adunarea parohială, cât și în Consiliul parohial. După statutul nou moșii și nepotul pot fi aleși deodată membri ai consiliului parohial. Toți preoții din parohie și primul cântăreț al bisericii sânt membri de drept ai consiliului paro-

oameni, se poate delătura prin aceea, că delictul și adevărata cauză a acestei pedepsiri publice, vine exprimată în mod clar în sentință, și în sensul circularelor prealabile, date în chestii de toleranță, se spune oamenilor limpede la executarea pedepsei, că aceasta la nici un caz nu e croită pentru religie, care noțiune va fi înțeleasă cu atât mai ușor, cu cât satul întreg e și de altcum convins, că deja procedura la arestarea ambilor Grecu nu s'a făcut pentru religie, ci pentru nesupunerea și încăpăținarea popii Martin, apoi pentru purtarea lui David Grecu, care a făcut senzație în public, așa cum a expus lucrurile în mod expresiv locotenentul Montag, în «Species Facti» de sub B) cu ocaziunea trimerilor în arest a acestor doi inculpați.

Referitor la fostul popă Martin Grecu, se aprobă sentința judecătoriei marțiale, în consonanță cu aprobarea dată ei din partea comandamentului general, cu aceea, că el, Martin Grecu, pe lângă depunerea întâmplată în ordine din oficiul preotesc, se declară odată pentru totdeauna de incapabil de a mai ocupa postul de popă, și cu începere din ziua publicării sentinței, mai primește o lună de arest, și anume, cu patru zile în săptămână ținut numai cu apă și pâine și în lanțuri.

Pentru cazul apoi, când s'ar părea, că acest Martin Grecu, prin nestatornicia sa și prin in-

tențiunea de a se lăpăda de unire, a avut asupra comunei Copăcel influența cea mai mare, iar instruirea de șase săptămâni nu l-ar putea face să rămână la unire, ci el ar persista pe lângă schismă: rămâne în grija comandamentului general, ca precumpănind împrejurările, să-l așeze într'o îndepărtată comunitate, numai de schismatici, ca să nu mai poată încerca din nou seducerea uniților din Copăcel.

Ce se atinge acum de pedeapsa dictată de judecătorii marțială lui Bucur Iuon Niță, de a alunga de trei ori pe stradă printre 300 de oameni, în vederea împrejurărilor atenuate, cari există pentru inculpați: menținându-se arestul lung, pe care l-a suferit, ea se schimbă în arest de încă o săptămână, făcut în lanțuri.

Și fiindcă în celelalte cu tot temeiul se poate presupune, că motivul nestatorniciei în religie, care domnește în granița de acolo, și în special în Copăcel și în Lisa, zace în prima linie în neglijarea instrucțiunii date în ale credinței și în lipsa de cunoștere a deosebirii adevărate între religii: comandamentul general va stăru, pe căile potrivite, ca clerul de acolo să-și împlinească datorințele oficioase, așa cum se cade și prin o instrucțiune convingătoare în principiile religiei, să delătura urmările neștiinței și nestatornicia isvorăită din ea.

(Va urma)

hial. Asemenea și episcopii parohiali, însă acestia numai cu vot consultativ.

Ședințele obligatorii ale consiliului parohial sînt tot două, la finea lui Iunie și Noemvrie, nu la finea lui Iulie și Decembrie, cum erau după Statutul vechi.

Alegerea de epitropi este supusă aprobării de către protopop. După aprobare depun jurământul în fața parohului și consiliului parohial. Epitropii, cât și membrii din corporațiunile bisericești se aleg pe câte 6 ani.

II. Protopopiatul.

Va avea cel mult 50 parohii și cel puțin 20, după împrejurările locale. Protopopul cu reședința în capitala județului va fi reprezentantul oficial al bisericii față de autoritățile statului. În orașele cu scaun episcopal rolul și drepturile acestea sînt ale episcopului sau delegatului acestuia.

Protopopul are o cancelarie cu un preot ajutor ca secretar și un copist. Candidații la protopopiat trebuie să fie licențiați în teologie, sau absolvenți ai institutelor sau academiei teologice și să aibă o activitate mai deosebită de cel puțin 5 ani de practică bisericească.

Protopopiatul are adunare protopopescă, consiliu protopopesc și epitropie protopopescă. Scaunul protopopesc se desființează. În locul lui — dacă trebuințele cer — se înființează judecătoria protopopescă pentru a aplană eventuale hotărâși de diferențe între în sinul personalului bisericesc cu privire la treburile episcopale, la neînțelegerile dintre parohii și preoți, precum și la măsurarea veniturilor legale preoților din partea parohiei sau a credincioșilor și pentru a dezbate chestiuni bisericești și disciplinare preoțiești, pe care Consistoriul spiritual eparhial le încredințează.

Statutul cel nou conține dispozițiuni cu privire la conferințele preoțiești, și anume: Clerul dintr'un protopopiat ține în fiecare an conferințe pastorale generale și parțiale, pentru perfecționarea lui în slujbele bisericești, pentru îndrumarea preoților în toate ramurile activității parohiale, pentru a discuta chestiunile ce interesează biserica și clerul și la formula dezeritate, pentru aprofundarea cunoștințelor teologice, pentru perfecționarea preoților ca predicatori și duhovnici și pentru combaterea rătăcirilor de credință, ce s'ar ivi în popor. Conferințe în același scop de perfecționare vor ține și cîntăreții din protopopiat tot sub prezidiul protopopului.

III. Eparhia

Este a treia categorie de înfrînire în organizarea bisericească. În fruntea ei stă episcopul, dela care se cere vîrstă canonică, titlul de licențiat sau doctor în teologie. Alegerea lui se face de către Congresul național bisericesc înțregit în adunarea eparhială a eparhiei vacante și se conduce de către mitropolitul concernent ear alegerea de arhiepiscop și mitropolit se con-

duce de către președintele Congresului național bisericesc. Între drepturile noului ale episcopului sînt de remarcat: desfacerea căsătoriei bisericești și numirea unui revizor bisericesc pentru a controla activitatea protopopilor și a altor organe bisericești din eparchie. Asemenea are dreptul de a-și numi un vicar cu titluri academice sau asimilate.

Adunările eparhiale au după mărimea lor 45 sau 60 membri (1/3 clerici, 2/3 mireni). Eparchiile din Ardeal au numai toate cu câte 60 membri. Adunarea eparhială se ține odată pe an la Dumineca Samarincii și nu la a Tomei, cum era după Statutul vechi.

Consiliul eparhial este organul executiv al adunării eparhiale. Membrii consiliului eparhial se vor numi «consilieri eparhiali». Atribuțiunea judecătorească a consiliului eparhial este trecută la Consistoriul spiritual eparhial, ca organ nou pentru eparchie.

Consiliul eparhial rămîne tot cu trei secții, însă numărul consilierilor de fiecare secție este fixat la 6, dintre cari cel mult 2 salariați (referenți), ceilalți onorifici.

Consilierii salariați (referenți) după un an de probă sînt stabili, cei onorifici se aleg pe timp de 6 ani, cât durează un period electoral. Membrii secției bisericești atît salariați, cît și onorifici sînt toți clerici hirotoniți. Președinția în consiliul eparhial — în caz de absență a episcopului sau vicarului său — o ține cel mai vechi consilier dintre clericii secției bisericești.

IV. Mitropolia

Se menține ca instituție canonică și istorică, fără o gane deosebire. Singurul organ cel au după statut nou este Consistoriul spiritual mitropolitan, ca for judecătorească de apel, însă numai cele trei mitropolii istorice: a Ungrovlahiei, a Moldovei și a Ardealului. Fiecare mitropolie are un vicar arhieru, cea din București doi. Numirea acestor vicari aparține mitropolitului, ear decernarea gradului ierarhic sf. Snod. Confirmarea lor în posturi se face prin decret regal.

Acestea ar fi punctele mai însemnate de remarcat din Legea și Statutul cel nou pentru organizarea bisericii ortodoxe-române, — celelalte dispozițiuni sînt asemănătoare sau aproape la fel cu cele, pe care le conține și Statutul organizat de Șagunian.

Dr. Andrei Gălea
asesor consistorial.

Concert

Un grup de peste 20 studenți ai Academiei teologice «Andreian» din Sibiu, sub conducerea profesorului N. Colan, au descins în Brașov în ziua de 25 Octombrie a. c. Au venit ca să aducă omagiile lor școalelor secundare confesionale, cu care Academia și într-o legătură organică și care școli și au serbat anul acesta cu atîtă demnitate și cinste jubileul a 75 de ani de «istență și rodnică activitate... Și trebuie să mărturisim că surprinzător de frumos s'au achitat de această sarcină.

Duminecă dimineața au cîntat, în biserica sf. Nicolae, liturgia mult regretatului mîiestru Gh. Dima; ear seara, la ora 6, au dat un concert cu bucăți religioase și naționale.

Remarc în bucățile religioase, celebrul «Tatăl nostru» al lui C. Porumbescu, cu care s'a început concertul și priceasna «Ochiul» de A. Bena; ear din restul programului, «Vraja» de I. Vidu, «Iarna» de C. Porumbescu, cu solo de tenor, cîntat cu o remarcabilă dulceață a voci de dl P. Fan — și «Balada lăncu» de V. Vasilescu.

Cîntările executate cu cea mai mare precizie, siguranță și căldură sub conducerea studentului I. Brânzea — un tânăr care promite mult — au fost răsplătite cu aplauze nesfârșite din partea publicului.

În cadrul programului concertului dl prof. N. Colan a ținut o foarte frumoasă și puternic argumentată conferință despre «Biblie și intelectualii noștri», arătînd care este atitudinea țărânului față de Biblie în epoca de criză morală actuală și care trebuie să fie cea a intelectualului. Concluzia la care a ajuns este următoarea: Dacă cineva nu-și poate revendica titlul de intelectual fără să cunoască Iliada lui Omer, Eneida lui Virgil, Divina Comedie alui Dante, etc., cu atît mai vîrtos nu-și poate revendica necunoscanța Bibliei, care singură merită cu adevărat titlul de «carte».

Asistent.

Congres

Duminecă și Luni s'a ținut în sala festivă a Casei corpului didactic din capitală conferința Consiliului Național al Femeilor Române cu asociațiunile feminine minoritare, rezultat al apelului lansat acum două luni de dna Alexandrina Gr. Cantacuzino, vicepreședinta Uniunii Internaționale a femeilor. Societățile minoritare au răspuns invitației dnei Cantacuzino într'un chip surprinzător. Au participat peste 60 delegate, reprezentînd cîteva sute de societăți filantropice și culturale, aproape unanimitatea societăților minoritare de acest fel. Unele din delegate au venit, cum raportează presa din București, și cu plîngeri privitoare la situația politică a minorităților, și nu s'au mîrginit la acțiunea filantropică și de asistență socială.

Dna Alexandrina Gr. Cantacuzino deschide conferința cu o cuvîntare, în care spune între altele:

Femeia, care este ingerul păzitor al vetrei, este urșită a fi și dușul păcii și al bunei înțelegeri între oameni; de aceea, conștiente de datorita noastră v'am trimis chemarea, la care ați răspuns cu o bunăvoință, care ne este cheazăși lealității ce vom aduce în lucrările noastre. Dacă căutam adevăr și dreptate, le vom avea; căci voința cinstită a femeii este voința lui Dumnezeu. De vrem însă în fundul inimilor alceva, atunci păcătînd în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, nu va fi dreptate, căci dreptatea nu poate răsări decît într-o semină și frățescă judecată a tuturor fiilor țării. Însă știu bine, că omul este unealta vremurilor și vremea astăzi glăsuiește pace. Ea nu ne va îngădui a nu-i pricepe dorința. Pace nouă și iubire. Aceasta să ne fie lozina. Cu aceste cuvinte deschid adunarea. Să nu uităm că scriem astăzi o pagină de istorie; viitorimea ne va fi recunoscătoare de munca închinată apropriilor noastre sufletești. Trăiască adevărul și dreptatea în veșii vecilor! Trăiască scumpa noastră țară românească, pe care vrem s'o facem focar de iubire și de înfrățire!

Delegatele aduc apoi salutul societăților minoritare.

Urmează rapoartele, de care congresul s'a ocupat în două ședințe.

S'a ales un com. tet româno-minoritar, care să facă legătură permanentă între Consiliul național al femeilor române și între societățile minoritare.

Înainte de a ridica ședința, dna Cantacuzino, președinta congresului, a spus: Am luat cunoștință de rapoartele documentate pe care ați binevoit a ni le supune. Uele din ele ating chestiuni care nu privesc programul nostru de activitate, ea de pildă chestiunea rechizițiilor și a exproprierii. Cât despre celelalte chestiuni, le vom cerceta de aproape, căutînd personal a ancheta anume cazuri și cu toată imparțialitatea vom căuta să vedem cum s'ar putea satisface cererile îndreptățite. Cum v'am mai spus, nu sîntem putere executivă și nu v'am putea asigura că vom aduce o deslegare imediată a cererilor dv., însă avem puțină să luminăm opinia publică, să creăm o atmosferă de dreptate, de bunăvoință, care va aduce cu ea o apropiere firească și o dreaptă judecată a oamenilor și a lucrurilor. Vă cerem însă, dnelor, să vă dați și dv. seama de răspunderea ce o avem și unele, și altele, și întotdeauna să căutați a vă pune în locul nostru, pentru a judeca cu dreptate faptele fiecăreia. Un stat trebuie să și menție omogenitatea administrativă, legislativă, omogenitatea de limbă, căci altfel n'ar mai fi cu puțință o administrație serioasă, mai ales în părțile acestea ale Europei, frământate veșnic de tot felul de corente; trebuie să ăjungem să ne desvoltăm potrivit cu nevoile noastre în cadrul legilor și al administrației române, care trebuie să țină seamă de aspirațiile și desvoltarea culturală a tuturor cetățenilor. În această credință, dorim, dnelor, o prietenească colaborare cu dv.aoastre.

În urma acestei cuvîntări, delegatele au prezentat dnei Cantacuzino omagii, făcînd prin gura dnei contese Bethlen, dnei baronesse Huszár, dnei Bnder, dnei Eschker și dnei Dr. Hucar, conducătoarele delegațiilor maghiare, saxon, svăbești și ucrainene, declarații de loialitate către țară și suverani.

După congres, delegatele au vizitat Institutul social ortodox, unde au luat dejunul. Ear la ora 4 delegatele au fost primite la Palatul regal în Călea Victoriei.

Inimii

O, inimă sărmană și săracă,
De câte ori zvăcnești neîncetat...
Și ne întorci din calea rătăcirii...
Sau ne gonești deadreptul spre păcat.

Tu stăpânești cu dăhul tău de hîmă,
Zbatându-te ca un vultur rînit,
Atați măestri-al gratulul și-al slovel,
Profeții falși, ce încă n'au murit.

N'envinuiești adeseori amarnic,
Că nu suporti al sborului avînt...
Că sîngerezi, că totul e zadarnic...
Ne ținutești cu aripa n' pămînt.

Departe de-adevăr, orfan de fapte,
Rămînem veșnic, triști cerșitori...
Și rătăcim ca bușinele n' noaptea...
Sîntem ca exilații n' închisori...

O, inimă, ori cît ai fi de sacră,
Deasupra ta plutește, su mereu,
Paternică, atotzăbătoare:
Iubirea înfîntă... Dumnezeu...

I. Al. Bran-Lemeny.

Conferența pastorală a Despărțământului Sibiu a Asociației Clerului

Din 15 Octombrie a. c.

La ora 8 s'a oficiat serviciul sf. Liturghii în Catedrala de către pâr. protopop Emilian Cioran.

Predica a fost ținută de pâr. A. Vidrighinescu tratând textul: «și mi-veți fi martori în Iudeia și Samaria până la marginile pământului».

Pâr. Dr. A. Crăciunescu fiind absent, ședința a fost prezidată de pâr. protopop E. Cioran, secretar fiind propus pâr. I. Banda.

Pâr. președinte deschide ședința urând ca lucrările despărțământului să aibă izbândă.

Intrându-se în ordinea de zi, se dă cuvântul pâr. profesor Gh. Maior care dezvoltă conferința sa: *Isus și Școala de băieți*. Într-o entuziasmată expunere, cu bogăție de idei și orientări nouă, pâr. Maior scoate în evidență misiunea profetică a preotului profesor de religie. Ideea centrală a inspiratei sale conferințe a fost că profesorul de religie trebuie să stea în contact personal și permanent cu Isus Hristos. El trebuie să fie un bun teolog, un bun psiholog al elevilor și un om cu o largă și verificată experiență pastorală, întrucât problema catihetică este esențială legată de problema pastorală. Fixează metoda de predare a învățământului religios educativ având în vedere mediul și vârsta elevilor. Duhovnicia și exortarea evanghelică sunt absolut indispensabile pentru formarea conștiinței creștine a elevilor.

Se dă cuvântul pâr. Dr. Gr. Cristescu și dlui profesor Colan care mulțumesc conferințarului pentru frumoasa și bine studiată sa lucrare.

Pâr. Isaia Popa propune să fie tipărită în Revista Teologică. Se aprobă.

I se dă cuvântul pâr. profesor Dr. I. Stanciu care tratează despre: «Isus și Școala de fete». Subliniază caracteristica psihologică a fetelor. Învățământul religios trebuie să apeleze la sentiment. Ca mijloc de educație religioasă, propune asociațiile creștine ale elevelor și capela școlară.

Se aduc mulțumiri conferințarului.

La cuvântul pâr. protopop E. Cioran care-și dezvoltă subiectul: *Isus și meseriașii*. Sf. Sa intră în studiu profund analizând problema educației creștine a meseriașilor din punct de vedere psihologic și social, insistând asupra diferențelor morale dintre mediul rural și cel urban. Irelegiozitatea curentă a orașelor înstrăinează sufletele pe copiii de țărani crescând în tinda bi serietății din satul lui. Cea mai mare parte făcându-și ucenicia la meșteri străini de credința noastră ortodoxă. Își pierd pe neașteptate datinele și simțirea lor religioasă. Nu mai merg la biserică de cele mai multe ori din pricina patronilor și repede pot cădea pradă curentelor sociale subversive și propagandei sectare.

Pentru a preveni această deslipire sufletească de tradiția și credința creștină și românească trebuie organizate servicii religioase speciale pentru ucenici și meseriași, înscușe de exertații cu caracter religios. Autorul își bazează întreaga sa expunere pe date de psihologie experimentală și de activitate pastorală.

Pâr. Maior mulțumind conferințarului pentru adânc studiata sa lucrare, adaugă, câteva elemente de experiență personală, spunând că trebuie să ne apropiem cu iubire și prietenie de meseriași dovăduindu-le că avem înțelegere pentru nevoile lor. Lăsați în pășire de intelectualii, ei se socot desprețuiți și se răsună trecând în tabere sectare sau socialiste.

Pâr. Scorobet vorbește despre crearea și organizarea districțiilor sănătoase pentru meseriași, ca să-i putem astfel feri de excesele petrecerilor vulgare.

Pâr. P. Morușca spune că problema educației religioase morale a meseriașilor interesează deopotrivă și pastorala rurală întrucât cei mai mulți ucenici vin dela sate — arătând necesitatea unor mai intime legături sufletești între pătură intelectuală și cea meseriească în vederea nivelării diferențelor dintre ele, azi atât de mari, preotul fiind factorul de apropiere.

Pâr. T. Socorobet, asesor consistorial, tratând teza: *Mijloacele întăririi ortodoxismului*, spune că Asociația Clerului n'a corespuns până în prezent așteptărilor, întrucât nu a fost preocupată de problema ortodoxiei. Ortodoxia s'a susținut prin tradiție și ritual, rămânând în

urmă față de bisericile apusene. Amintește ca mijloace de întărire a ortodoxiei: comitetul parohial și reunitiunile de femei prin care se poate realiza mai multă viață spirituală scădând în relief superioritatea constituționalismului bisericesc pe acest teren.

Pâr. Dr. Gr. Cristescu luând cuvântul spune că formele religioase trebuie umplute din nou cu conținutul spiritual din care ele s'au inspirat la obârșire. Misticismul ritualului ortodox are o mare înrăurire asupra sufletului omenesc. Ortodoxia trebuie să devie dinamică, adică militantă pe teren cultural și social. Instinctul creștin trebuie transformat în conștiință creștină și ortodoxă. Supraconfesionalizarea creștinismului trebuie să fie un ideal al tuturor slujitorilor: Evan-ghelei, dar realizarea lui nu trebuie să însemne o renunțare la specificul ortodox al creștinismului românesc.

E urgentă reînnoirea la luminoasele inspirații ale ortodoxiei primare, prin conferințe interortodoxe și prin studiarea profundă a operelor mari ale ortodoxiei clasice. Prin reecumenizarea bisericilor ortodoxe vom ajunge la afirmarea ortodoxiei.

Pâr. protopop A. Gălea într-o foarte clară expunere rezumă și comentează cu multă competență legea și statutul pentru organizarea bisericilor ortodoxe române.

Pâr. protopop E. Cioran sintetizând cele tratate și dezbătute, conchide la organizarea imediată a lucrării de catehizare a adulților și ume-nicilor.

Punându-se la vot alegerea a 2 preoți misionari în despărțământ, sânt propuși și aleși pâr. Dr. Gr. Cristescu și pâr. M. Neagu.

Adunarea aduce mulțumiri I. P. Sfințitului Mitropolit Nicolae pentru inițiativa și organizarea pelerinajului făcut la Locurile Sfinte.

Pâr. protopop Em. Cioran mulțamește tuturor participanților pentru modul demn în care a decurs ședința.

Ședința de toamnă a despărțământului Sibiu este declarată închisă.

Azistent.

Nr. 6528—1925.

Circulară

cătră toți deputații clerici și mireni ai Sinodului protopopesc-electoral din protopopiatul Târnava-Mare.

Potrivit dispozițiilor §. 42 din Statutul organic și §§-ilor 15 și 16 din Regulamentul pentru procedura alegerii de protopop, convoc prin aceasta Onoratul Sinod electoral al protopopiatului Târnava-Mare, pentru alegerea de protopop, pe ziua de *Sâmbătă 14 Noemvrie 1925* la sediul protopopiatului, lbașaiu, dimineața la ora 11.

Sinodului electoral li va premerge sfânta liturghie cu chemarea Duhului sfânt, la care sânt invitați a participa toți membrii Sinodului electoral.

Comitetul protopopesc se va întruni la 10-30 a. m. pentru a cerceta cererile intrate și documentele și a stabili lista de candidare.

Sibiu, 23 Octombrie 1925.

Dr. Andrei Gălea,
comisar consistorial.

Serbare bisericească*)

Comuna bisericească ortodoxă română din Ozun (județul Treisauca) și a ținut serbarea, stințirea casei parohiale și a clopotului nou procurat, Duminecă în 27 Septemvrie, în cadrul unor frumoase serbări, la care a asistat un public numeros, — peste 500 persoane din loc și jur.

Invitate au fost toate autoritățile din județ.

Încă înainte de ora 10, dimineața s'au întrunit în biserică preoți: Părintele administrator protopopesc Aurel Nistor; veteranul protopop onorabil Iaric Plotogea din Tohanu nou, pr. Mihail Petru din Lisau, pr. Dumitru Trăian din Bicsad, pr. Iaric Plotogea din Hoiab (județul Făgăraș) și pr. local N. Rădoi, autoritate locală, și distinși oaspeți veniți din jur și Brașov.

La sfânta liturghie a cântat corul local, înstruat pentru această ocaziune. După terminarea sfintei liturghii, părintele protopop Aurel Nistor a ținut o vorbire, despre însemnătatea festivității.

de azi, — despre credință, dragoste, ce trebuie să avem față de scumpa noastră biserică, aducând exemple de parohieni locali, cari deși și-au pierdut limba maternă, toți cu mare dragoste țin la sfânta noastră biserică, dovadă marele local zidit pe seama preotului, care n'are păreche în tot județul nostru, cât și repararea bisericii.

După terminarea vorbirii, — în sunetul clopotelor preoții ies în curtea bisericii, — înaintea casei parohiale și servesc stințirea apei. După terminarea rugăciunii «Măntuiește, Doamne, poporul tău» — întră cu toții în casele parohiale, botează toate încăperile, în care t.m. muzica militară a școalei de tragere din sf. Gheorghe cântă înălțătoria rugă lui.

Final terminat acest act, oaspeții veniți și autoritățile iau o gustare în casele parohiale, — până când poporul sa înșiră la horă.

După aceasta cu toți, bărbați, femei, copii în rând de patru, în frunte de a ei, înconjurați de caji va făcând, — cântând muzica militară marșul, plecăm cu toți pe strada principală la primărie, unde în sala cea mare sa țin masa comună. La masa comună au luat parte 250 persoane.

S'au ținut vorbiri. Părintele protopop Plotogea a vorbit pentru M.M. LL. Regele și Regina, — ear pâr. Aurel Nistor pentru I. P. S. Sa Mitropolitului nostru Nicolae.

A mai vorbit, preotul reformat Stefan Pünkösd, din loc, — despre hănicia preotului N. Rădoi, despre darul făcut de preoteasa, cât și despre buna-conducere a credincioșilor spre binele lor, cât și spre buna înțelegere cu bisericile locale, făcând apel la credincioșii săi prezenți să ia exemplu dela români, când e vorba de a face ceva pentru biserică.

Vorbește apoi preotul N. Rădoi și mulțamește oaspeților veniți și tuturor donatorilor, mai vărtos doamnelor locale care au donat alimente la aranjarea mesei comune, rămânând bisericii venit curat de 25,000 lei, din taxa mesei comune.

După terminarea mesei — s'a început petrecerea populară.

Cu toți ne-am despărțit pe deplin mulțumiți, ducând o amintire frumoasă despre înălțătoria festivitate aranjată în aceste ținuturi.

Correspondentul.

Dela expoziția artistică din Sibiu

Expoziția artistică de studiu, a Asociației noastre culturale, s'a deschis, în clădirea Muzeului acestui așezământ, Duminecă la amezi, în ființa de față a reprezentanților numeroși ai vieții publice sibiene, cu o scurtă cuvântare rostită de dl vicepreședinte Dr. Gh. Preda, care a accentuat importanța expoziției de acum, mulțumind îndeeosebi celor doi organizatori și ei, dlui I. D. Ștefănescu, directorul Fundației Prințul Carol, și dlui profesor M. Comșa.

A vorbit apoi dl I. D. Ștefănescu, arătând cât de necesare sânt asemenea expoziții pentru educația artistică a marelui public.

S'au deschis după acestea sale expoziției, — ear vizitatorii au avut prilej să admire comorile de artă veche românească, precum și produsele vrednice de vazut ale artei țărănești din Ardeal și Banat.

Dl prof. Ștefănescu, distins cunoscător al artelor noastre vechi, a luat asupra sa sarcina de a da zilnic în saiele Muzeului, înainte de amezi, lămuriri tehnice foarte prețioase, despre arta broderiilor, despre arta covoarelor orientale și scoartelor românești, și despre pictura românească modernă, ear după amezi sa țină mai multe conferințe, în sala prefeturii, despre: evoluția și problemele artei românești.

În trei seri, la ora 9, Duminecă, Luni și Marți, în aceeași sală, ni s'a dat să auzim câteva admirabile concerte clasice la piano, de dl prof. D. Dimitriu dela conservatorul din București, precedate de introduceri lămuritoare, exoușe de dl Ștefănescu, și ascultate cu mult interes de auditorul numeros, alcătuit mai cu seamă din tineretul școlar.

Expoziția de studiu, binișor cercetată, face mare cinste organizatorilor. Va mai sa deschisă până Luni, în 2 Noemvrie.

*) Din lipsă de spațiu se publică abea acum. Red.

Convocare

Membrii cercului religios Budila și jur sânt invitați la săvârșirea serviciilor cercului după următorul program:

I. În *Băcel* pe ziua de 8 Noemvrie 1925: Ora 9 sf. liturgie, vor servi preoții: Moise Grecean, Daniil Cojocariu, Iordan Curcubătă, Ioan Grecean, Nicu Frateș și Gheorghe Lincu. Predică cu textul din evanghelia zilei: pr. Daniil Cojocariu. Sfințirea apei cu apă din râul Iordanului.

Ora 14: Tema în scris: «Mândria și Pizma» urmările și mijloacele de combatere, de preotul N. Frateș.

Impresii la locurile sfinte, de pr. I. Curcubătă. Organizarea tineretului în societatea Sf. Gheorghe, pentru care scop să fie prezent tot tineretul.

II. În parohia *Dobârâu*, Duminecă 29 Noemvrie. Ora 9: sf. liturgie săvârșită de toți preoții din cerc. Predică pr. Moise Grecean. Sfințirea apei cu apă din fântâna lui Iacob și botezarea tuturor credincioșilor.

Ora 14: Viziile în special «Beția și Desfrâu», temă lucrată de I. Grecean.

Descrierea locurilor sfinte, de preotul I. Curcubătă.

Organizarea tineretului în soc. Sf. Gheorghe, de I. Curcubătă.

III. *Marcoș*, Duminecă 10 Ianuar 1926. Ora 9: sf. liturgie, servind toți preoții cercului religios. Predică pr. I. Curcubătă. Sf. Maslu pentru credincioși cu unt de lemn de la sf. Mormânt. Ora 14: Virtuțile în special iubirea vrămașilor, temă lucrată de Frateș și G. Lincu.

Locurile sfinte și explicarea lor, cu vederi, de I. Curcubătă.

Organizarea tineretului în soc. Sf. Gheorghe.

IV. În comuna *Teliu*, Sâmbătă, 30 Ianuar 1926, ziua sf. Vasile, Grigore și Ioan. Ora 9: sf. liturgie, luând parte toți preoții. Predică N. Frateș. Sfințirea apei cu apă din fântâna Elizeului și stropirea tuturor credincioșilor.

Ora 14: Tema «Sudalma» la cei vechi și azi, de pr. M. Greceanu.

Explicarea vederilor din locurile sfinte, de I. Curcubătă.

Organizarea tineretului în soc. Sf. Gheorghe.

V. În parohia *Budila*, Marți în 2 Februar 1926, ziua întâmpinării Domnului. Ora 9: sf. liturgie, servind toți preoții. Predică G. Lincu, eventual I. Greceanu. Sf. Maslu pentru credincioși.

Ora 14: «Bunaînțelegere și foloasele ei reale», temă lucrată de pr. N. Frateș și D. Cojocariu.

Unificarea administrativă sau legea comunală și județeană, deslușiri și îndrumări.

Frații preoți să binevoiască a invita din bună vreme la aceste cercuri pe dnl învățători, rugându-i să ia parte activă. Să inviteți apoi toate școlile și tot poporul, ajungându-se numai așa scopul cercurilor religioase.

Budila, 23 Oct. 1925.

Iordan Curcubătă,
președ. cerc. religios.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat în 30 I. c. la București spre a lua parte la *Investirea de Patriarh* a I. P. S. Sale Mitropolit Primat *Miron*.

Serviciu divin. Duminecă în 25 I. c. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a oficiat sf. liturgie în biserica catedrală cu mare asistență. În decursul sf. liturghii a hirotesit întru protosinel pe părintele ieromonah *Dr. Vasile Stan*, directorul

școlii noastre normale *Andrei Șaguna*, ear întru protoierei pe ases. cons. *Dr. A. Gălea*, și nou numitul protopresbiter al tractului *Hunedoara Vasile Oana*. A hirotonit un cleric întru diacon și un diacon întru presbiter.

La finea liturghiei I. P. S. Sa comentând pericopa zilei (Luca 8, 26) tămăduirea celui cuprins de duhuri rele, a rostit o frumoasă și instructivă cuvântare despre însemnătatea în prețul cel mare al sufletului omenes. Cuvântul arhieresc a făcut profundă impresie asupra mulțimii de credincioși.

Hirotoniri. În ultimele zile I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a hirotonit întru presbiteri pe următorii clerici: Adrian Ungur pentru parohia *Rea* (prot. Hiteg) Pavel Alisie pentru parohia *Loman* (prot. Sebeș), Moise Popovici pentru parohia *Bogatul român* și Miron Muntean pentru parohia *Lupu* (prot. Miercurii).

În urma sfintei sărbători din 26 I. c., Măcenicul Dimitrie, ziarul nostru apare astăzi pe 6 pagini.

Congresul Asociației clericilor «Andrei Șaguna» din metropola noastră este convocat pe zilele de 17 și 18 Noemvrie în centrul metropolei, având un program foarte interesant.

Atragem atențiunea preoției noastre asupra acestui congres, îndemnându-o a lua parte într'un număr cât mai mare.

Moartea lui Toma Stelian. Sâmbătă noaptea a încetat din viață în palatul său dela șosea, în București, fostul ministru de Justiție și unul dintre cei mai de seamă profesori de drept ai noștri, *Toma Stelian*. În mormântarea i s'a făcut Miercuri în 28 I. c. în cimitirul Bellu. Prin testament a lăsat imobilul său dela șosea Casei școlilor, pentru instalarea unui institut cultural sau cămin studențesc.

Concurs. Pentru distribuirea uneia, eventual alor două burse, din fundația medicului *Dr. Iuliu Mera* din Șria, Consistorul ortodox-român din Arad publică concurs de 30 zile dela prima publicare în organul eparhial «*Biserica și Școala*». Se admit la concurs studenți (dela fa culturile de drept, medicină, filosofie, teologie și tehnică. — În absența lor, și dela alte școli) de pe întreg teritoriul mitropoliei ardelen. — au preferință cei înrudiți cu fondatorul.

Casă de odihnă. Într'una din cele mai minunate poziții de pe valea Oltului, la Smeuriș (Malnaș) se înalță casa de odihnă pentru corpul didactic bucareștean, alături de căminul de vară al colonilor școlari. Inaugurarea acestor clădiri s'a făcut acum în prezența dlor miniștri *Dr. Angelescu* și *Al. Constantinescu* și a altor distinse persoane. Cu acest prilej s'au făcut următoarele donații pentru cămin: *Dr. Iuliu Al. Constantinescu* din partea ministerului, 100.000, și 20 mii personal, *Dr. C. Angelescu*, 20 mii lei, *Al. Iteanu* 10 mii lei, *Petre Ghițescu* 5000 lei, *Ștefan Ioan* 5000 lei, *L. Ioniță*, deputat, 5000 lei, *Gr. Popescu* 1000 lei, dna *Smara Gheorghiu* 500 lei.

Sfințirea noului local al liceului «A. Vlaicu» din Orăștie s'a săvârșit Duminecă în liniște și cuviință, pe lângă toată năzuința preotului reformat maghiar de acolo d'a turbura pacea și bunul mers al școlii.

Mulțămiri. Comitetul par. ortodox-român din *Ozan* (Treiscaune) aduce cele mai mari mulțămiri preotesei *N. Rădoi*, pentru procurare din al său, a unui clopot de prima calitate (300 kgr. greutate) pe seama bisericii noastre. Dumnezeu să-i răsplătească această binefacere — față de o biserică săracă, — și să o țină la mulți ani pe iubita noastră preoteasă, împreună cu scumpul ei soț, harnicul nostru preot.

Comitetul parohial ortodox român.

Noile uniforme școlare. Ministerul instrucțiunii a trimis tuturor școlilor secundare dispozițiuni în privința obligativității uniformei școlare cu începere d'n anul școlar curent. Impunerea uniformei școlare este o măsură de ordine și disciplină, fiind în același timp și un mijloc de nivelare a contrastului între copiii săraci și bogați. Interzice tunderea părului elevilor începând din clasa IV-a secundară. Elevii din clasa VIII vor fi obligați numai la portul șepcii de uniformă și al nămurului.

Cam târziu. Numeroși funcționari ai statului maghiar au refuzat depunerea jurământului de credință ca slujbași ajunși sub autoritățile statului român, și astfel au rupt orice legătură cu acest stat, pe care nu l recunosc. Mulți au și trecut apoi granița în Ungaria. Au simțit însă, că nici pe acolo nu-s plăcintele pe gard, și de aceea s'au socotit acum să ceară penzie dela statul român, pentru vremea cât au fost funcționari unguri. Deși cererea este absurdă, și nu se poate încuvința după nici o lege din lume, totuși ungurii — după obiceiul lor — amenință cu pără peste hotare.

Evreimea ardelenă a înaintat ministerului instrucțiunii publice un memoriu, în care cere dreptul pentru evrei d'a-și putea înscrie copiii în școlile maghiare, de orice evrei din Ardeal și Banat consideră limba maghiară drept limbă maternă. Ministerul însă nu este de aceeaș părere, — deși necunoașterea limbii române, din partea multor evrei, n'ar fi tocmai spre paguba țării românești, ci mai de grabă dimpotrivă.

Dumbrăveni. În urma aplicării legii administrative, orașul Ibașfalău se va numi de aici încolo *Dumbrăveni*.

În robă. Consiliul de disciplină al baroului din Iifov a hotărât în unanimitate, pentru a ridică solemnitatea desbaterilor în justiție, reintroducerea robei, deocamdată facultativ. Baroul din Iași luase mai de mult dispoziția, ca advocații să pledeze în robă.

Favoare. Ministerul instrucțiunii publice a intervenit pe lângă cel de răboi spre a admite ca tineri, cari nu au reușit la examenele de bacalaureat, să poată face stagii militare cu termen redus, urmând să fie încorporați între 1—15 Noemvrie.

Se modernizează... Șeful statului turcesc, *Kemal Pașa*, a hotărât înlocuirea fesului cu pălăria modernă, lăpădarea vălului de pe fața mușulmanelor, desființarea șalvarilor largi și înlocuirea lor cu pantalonii strâmți. *Kemal Pașa* merge acum și mai departe: a decretat înclinderea măcăștirilor și a locașelor de rugăciune, — de aici încolo derviișii n'au să mai strige, din vârful minaretelor, ceasurile de rugăciune. Mai «modern» nici că s'ar putea.

STIRI LOCALE

Parastas. Luni în 26 Oct. a. c., ziua sf. marelui martir *Dimitrie*, s'a oficiat în biserica patronată din Sibiu, prin păr. I. B. Boiu parastas întru veșnica odihnă a fondatorului *D. Andronic*. După parastas, în sunetul clopotelor, s'a făcut procesiune la mormântul marelui defunct. În veci pomenirea lui!

Mulțămită publică. Pentru a se procura rufe, îmbrăcăminte, cărți de școală etc. pe seama a trei fete transiltriene (refugiate din Rusia), cari sânt adăpostite în internatul Asociațiunii, au binevoit a contribui: Banca «Albina» Lei 2000, dna *Valeria Dr. Beu* și Banca Românească, câte Lei 1000; dnl *Dr. O. Russu* și *Teodor Doboiu*, câte Lei 500; Banca *Chrissoveloni* Lei 200; *N. Mărculescu*, dna *M. Floașiu*, *Dr. L. Biaga*, dna *Minerva Dr. Stoichiță*, Banca Centrală și *N. Ghițescu*, câte Lei 200; *Ioan Vătășan*, *Constantin Popp*, dna *Veturia I. Lapedatu*, *Nicolae Bratu*, dna *El. Măgeanu*, *Ioan Candrea*, dna *Maria Dr. Folca*, *Victor Pop*, *Dr. Fi. Vilt*, dna *V. Dr. Iltu*, *Dr. I. Stoefănescu*, *T. Economu*, dna *Elena Economu*, *Dr. Ilariu Hoadrea*, Banca de

Fabricate noi de cicoare

cu veritabilul „Veritabil Franck“, pe al cărui ambalaj se află numele firmei *Heinrich Franck Söhne* și rășnița de cafea,

ambalate de asemenea cu hârtie roșie, se introduc din nou în comerț și se recomandă ca mai «effin». Să nu admiteți să fiți induși în eroare! Persistați să fiți serviți

Scont, Dr. Emil Turcu, Dr. Ioan Mușiu, Dr. I. Dordea, Dr. Nicolae Schiau, Valeriu Bozdoc, dna Victoria Dr. Cristea, Dr. Constantin Popa, dna Maria Bota, Iile Stefla, dna Elvira Dr. Comșa, Dr. I. Crețiu, Dr. G. Măcelariu și Emil Verzariu, câte 100 Lei; Petru Feldieru 60 Lei; G. Nedovicianu, G. Văcariu și T. Iancoviciu, câte 50 Lei; N. Dragomir, I. E. Stanciu și Ioan Hăra, câte 40 Lei; Constantin Lazar, I. Crișan și V. Hăza, câte 30 Lei; I. Gruia 25 Lei; N. N. N. Goguța, N. Crețiu, G. Limpede și N. Zaharie, câte 20 Lei. Tutoilor donatorilor mulțămeste călduroasă:

Direcțiunea Internatului Asociației.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, dar cu alipire către Reuniune, a colectat vornicilor ospetelor Ioan Imbăruș Lei 12575 dela nuntășii tinerilor Nicolae Danciu cu Anuța Dănilă, nași fiind d. Ioan Deac cu dna. — Pentru primos mulțămeste: **Comitetul.**

Licitațiunea la Casa de amănec din Sibiu se începe la 11 Noemvrie 1925. Tabloul obiectelor și lucrărilor ce se vor licita, se află, spre vedere generală, la autoritatea industrială, în instanță (str. Mitropoliei Nr. 4) până în 7 Noemvrie a. c.

Dela teatru. În 31 Octomvrie a. c. va începe în orașul nostru în turneu ensemblul de operă cu puteri de primă forță între cari amintim pe Pia Doré dela teatru Strauss din Viena, Wili Strchl și Gustav Katanyi-Viena, Leo Strassberg-Berlin etc. etc. Reprezentațiile cari vor dura numai o lună se încep cu nouăta Orlov. Vor urma rând pe rând toate noutățile de autori celebri și compozitori: Ioan Strauss, Franz Lehar etc.

Apă de băut. Apa de băut din izvoarele de munte fiind în continuă scădere, cu începere de azi s'a introdus în conductul din Sibiu inferior pentru întregirea cantității, și apă potabilă ozonizată, din Uzina de pe valea Șevis.

Consiliul orășnesc.

Cetățenii francezi domiciliați în orașul Sibiu sânt invitați a se prezenta până la 15 Noemvrie 1925 la acest oficiu (Primăria, scara I, ușa 9), spre a primi informațiuni în chestia hârtiilor de valoare depozitate. **Consiliul orășnesc.**

CĂRȚI ȘI REVISTE

Reforma agrară și voluntarii români, memoriu al Uniunii foștilor voluntari către Consiliul de miniștri și parlament. Cluj, Tip. Carmen. — Memoriul cere o revizuire a improprietărilor în favoarea elementelor patriotice.

Feminism și feminitate în lumina Evangheliei de Pr. Pompel Morușca. În timpurile de tranziție prin care trecem, când bunele moravuri, în toate păturile sociale, lasă prea mult de dorit, volumul *Feminism și feminitate în lumina evangheliei*, alcătuit de părintele Pompel Morușca, este dintre cele mai bine venite. În special, femeile noastre din societatea intelectualilor vor putea găsi în această carte îndrumări potrivite și sănătoase, dacă voesc a se pune în serviciul unei refaceri morale a cercurilor în care trăiesc. Scrisă cu multă căldură și în limbă aleasă, însoțită de portretele femeilor biblice, ca o luminoasă galerie, cartea *Feminism și feminitate* poate să împodobească masa ori cărei familii române din țara noastră. Persoanele cari o vor citi, vor avea alături totdeauna o călăuză de valoare. — Volumul, de 188 pagini, costă 30 Lei, și se vinde la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Căluza agricolă. Din Căluza agricolă, înlocuită de dl D. Comșa în Sibiu, a apărut și e pus în vânzare al III-lea și cel din urmă tom, anume *Legumăritul și Florăritul*, 182 pag. 8° mare germond, cu numeroase ilustrații în text. Prețul unui exemplar e 60 Lei, plus 5 Lei taxa postală, ear cu ramburs 10 Lei. Tom. I (Economia câmpului), apărut de mai înainte, face 90, ear tom. II (Pomăritul și Veritul) 50 Lei, plus taxa postală menționată. Tus trele tomuri, broșurate separat sau împreună, se vin cu 200 Lei, plus taxa postală. Comenzile adresate direct autorului D. Comșa în Sibiu se execută prompt. Librarilor se acordă 25% rabat, dacă prețul se achită de mai înainte, prin mandat postal sau ramburs.

Nr. 8685/1925 Ep.

(125) 1—3

Prăvălie de închiriat

Consistorul arhidiecezan ort. rom. din Sibiu închiriază începând cu 1 Mai 1926 pe termen de 3 ani două localuri de prăvălie împreună cu apartinențele ce se află în casa din Sibiu, str. Avram Iancu Nr. 5, și anume: un local la stânga dela intrarea în curte, unde astăzi se află o ospătarie, ear alt local la dreapta dela intrarea în curte, unde astăzi se află un magazin de spirit denaturat.

Cele doresc a lua în chirie vre-unul din aceste localuri de prăvălie, să și înainteze ofertele lor închise Consistorului arhidiecezan în Sibiu până la 20 Noemvrie a. c., cunoscând că Consistorul își rezervă dreptul de a alege dintre ofertanți după plac.

În ofertă se va indica felul comerțului ce se va practica în prăvălii.

Sibiu, din ședința Consistorului arhidiecezan ca senat episcopesc, ținută la 10 Oct. 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Anunț

La Tipografia Arhidiecezană află aplicare

2—3 învățacei

Informațiuni despre condițiile de primire se pot cere în cale imediată dela conducătorul tipografiei Oheorghe Poponea.

Cereri, prevăzute cu timbru de 1 leu și marcă de asistență de 50 bani la cari să se alăture:

- a) Extras din matricula botezaților;
- b) Extras din matricula de naștere;
- c) Certificatul școlar

sânt a se adresa Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.

Nr. 561—1925

(121) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan, cu drept de succesiune, pe lângă deficientul paroh actual Ion Dima, din Sita Buzăului, de cl. I, protopopiatul Oituz, se deschide concurs cu termen deschis de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Leala de capelan dela stat.
1. Jumătate ferdelă cucuruz sfărâmat dela o familie.

3. Jumătate din venitele stolare uzitate azi. Concurenții își vor înainta cererile în termen oficiului protopopesc, având a se prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul. Dela concurenți se cere calificățiune pentru parohii de clasa primă.

Poiana-Sărată (Oituz), la 5 Oct. 1925. Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial din Sita-Buzăului.

Ion Răstiroiu,
adm. protop.

Nr. 2094/925 Epit.

(122) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de protopopiat la Consistorul arhidiecezan în Sibiu se publică concurs.

Retribuțiunile lunare împreună cu acest post sânt următoarele:

Salar de bază	Lei 1050
Indemnizație de scumpete	„ 1425
Spor de scumpete	„ 740
Chirie	„ 210

Total Lei 3425

Cele doresc a reflecta la acest post să și înainteze cererile lor concursuale însoțite de certificat de botez, de acte de calificăție și eventuale certificate de serviciu — Consistorului arhidiecezan în Sibiu până la 5 Noemvrie a. c.

Vor fi preferenți aceia, cari vor fi aplicați a providea și serviciul de diacon la biserica catedrală, pentru care serviciu va primi remunerație specială.

Postul este a se ocupa îndată după numire. Sibiu, la 17 Octomvrie 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 9153 Bis.

(134) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru ocuparea celor două posturi de cântăreți la biserica catedrală din Sibiu.

Retribuțiunile lunare ale cântăreților sânt:

1. Salar de bază 300 Lei.
2. Indemnizație de scumpete 950 Lei.
3. Spor de 30% 375 Lei.
4. Ajutor de familie prescrip pentru funcționarii publici.

5. Indemnizație de chirie 20—25 ori 30% dela salar, după starea familială.

6. 2 stângini lemne pe an — în natură. Cele doresc să reflecte la aceste posturi, vor avea să și înainteze cererile de concurs Consistorului arhidiecezan din Sibiu până la 20 Noemvrie a. c. însoțite de acte de botez, atestatele școlare și de eventuale certificate de serviciu.

Reflecții au să se prezinte până la acest termen în persoană la Consistorul Arhidiecezan, spre a fi examinați din tipic și cântările bisericăști.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc ținută la 20 Octomvrie 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 642.

(120) 3—3

Concurs

La ordinul Ven. Consistor arhidiecezan Nr. 7024/1925 publicăm concurs, cu termen de 30 zile, dela întâia publicare în «Telegraful Român», pentru întregirea parohiei de clasa III Comăna-de-sus.

Venitele acestei parohii sânt:

1. Salarul, gradațiile și adausul de scumpete și familiar, statorice de Ministerul cultelor, conform calificății și anilor de serviciu.
2. Cele fasonate în coala B.
3. 3.675 jug. sesie.

Concurenții să și înainteze cererile, cu toate documentele necesare, oficiului protopopesc Oituz, în termenul deschis și să se prentine în vre-o Dumneacă sau sâmbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta sau celebra.

Șer caia, 5 Octomvrie 1925.

Oficiul protopopesc ortodox român Oituz

V. Stoileanca,
protopop.

(123) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Criș, protopopiatul Târnava-mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat cu adausurile de scumpete, conform pregătirii respectivului și a anilor lui de serviciu.
2. Cele fasonate în coala B, și care se pot vedea și în procesul verbal din protocolul parohial, ce s'a luat în 12 Martie 1925, și care se află în copie și la Oficiul protopresbiterial.

3. Folosirea ecleeției de 9 jugare.
4. Folosirea caselor și edificiilor parohiale.
5. Cucuruz sfărmit 20 litre dela familie.
6. Lemne 5 stângini aduși în curte de popor.

7. Venitele stolare uzitate. Cel care doresc a ocupa acest post să și înainteze actele în termenul legal la subsemnatul oficiu, având a se prezenta și în parohie ca să facă cunoștință cu poporul.

Criș, la 10 Octomvrie 1925.

Oficiul protopopesc al tractului Târnava-mare în înțelegere cu comitetul parohial.

Emanuil Fleșeriu,
adm. prot.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu ltere drile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudu Lei 8—, broșat Lei 15—, plus porto postal Lei 5—.